

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH

im. Józefa Gniazdowskiego

W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY**

***„W rodzinie i szkole wychowujemy
do szacunku, życia, dobra, piękna”***

Do realizacji w roku szkolnym 2017/2018

Zredagował zespół w składzie:

Anna Burkietowicz

Małgorzata Czaińska-Zawidzka

Iwona Grzesiek

Dorota Handzlik

Ewa Kalinowska

Anna Kupeczyk (lider zespołu)

Marta Libudziec

Beata Misiek

Grażyna Rachwalska

Izabela Rzyzińska-Dolata

Paweł Szczepaniak

„W rodzinie i w szkole nie może zabraknąć wychowania dla szacunku, dla życia, dla dobra i piękna”

Jan Paweł II

I. WPROWADZENIE

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE wynikające z zaleceń Ministerstwa Edukacji Narodowej na ten rok szkolny:

- Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.
- Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
- Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.
- Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.
- Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

III. Wychowanie do wartości:

- 1) Patriotyzm.
- 2) Kultura osobista.
- 3) Odpowiedzialność.
- 4) Rodzina.

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni,

odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

Opracowano na podstawie Ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe, Dz.U. z 2017r, poz. 59

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;

IV. UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY.

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły; współpracują ze szkołą, nauczycielami

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspierają rozwój uczniów i usamodzielnianie się;
- prowadzą dokumentację nauczania;
- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- koordynują pracę wychowawczo -profilaktyczną w zespole klasowym;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- integrują i kierują zespołem klasowym;
- wykorzystują potencjał grupy do wspierania jej członków, oceniają zachowania uczniów;

- wdrażają do samooceny postępów w zachowaniu, nadzorują realizację obowiązku szkolnego;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- inspirują pracę zespołową w klasie, przydzielają zespołom zadania na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólnie oceniają stopień ich realizacji;
- współdziałają z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem i pielęgniarką;
- współdziałają z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi;

Nauczyciele:

- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem i psychologiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

V. CELE KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości (w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu, szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowa relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi uczniami)
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej,
- rozwijanie kompetencji takich, jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki,
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat,
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określeniu drogi dalszej edukacji.
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywność w życiu społecznym i odpowiedzialności za zbiorowość,

- ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności,

VI. CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO:

CEL GŁÓWNY:

„KSZTAŁTOWANIE POSTAW MORALNYCH, OBYWATELSKICH I PROZDROWOTNYCH”

sformułowany w **4 aspektach wychowania:**

- 1) **Wspomaganie naturalnego rozwoju**
- 2) **Kształtowanie sposobu myślenia i postawach**
- 3) **Profilaktyka zachowań ryzykownych**
- 4) **Korekcja deficytów i urazów.**

NAJWAŻNIEJSZE CELE SZCZEGÓŁOWE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa oraz życia i zdrowia, uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się w każdej sytuacji, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości. Umiejętność przewidywania konsekwencji własnego zachowania, kulturalnego wyrażania własnego zdania.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, społecznego i duchowego - przygotowanie do odbioru dóbr nauki, kultury i sztuki. Zachęcanie do rozwoju zainteresowań, rozwijania własnej twórczości.
4. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi. Motywowanie do pożytecznego spędzania wolnego czasu.
5. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego indywidualnych możliwości i sytuacji. Zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia oraz kontynuacji nauki na dalszym etapie.

VII. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW:

Treści programu będą realizowane z wykorzystaniem różnorodnych metod pracy. Między innymi: **metody** aktywizujące uczniów, takie jak metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy, oparte na twórczej aktywności poznawczej, aktywności samodzielnego rozwiązywania problemów, metoda laboratoryjna, metoda zajęć praktycznych, metody gier dydaktycznych, metoda symulacyjna, metoda sytuacyjna, metoda inscenizacyjna, tzw. giełda pomysłów, a także: opowiadanie, pogadanka, dyskusja, praca z książką, prelekcje, wykłady, filmy.

Formy pracy to: lekcje wychowawcze i sytuacje wychowawcze na wszystkich lekcjach, przerwach szkolnych oraz wycieczki, wyjścia na spektakle filmowe i teatralne, uroczystości szkolne, warsztaty, spotkania z ciekawymi ludźmi, spotkania z rodzicami.

VIII. ZADANIA

ZADANIA	ASPEKT	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Zajęcia integracyjne dla klas pierwszych (w ramach programu pedagoga szkolnego).	1,2	Pedagog	01.09.2017
Wybór samorządu klasowego	1,2	Wychowawcy	IX
Urządzanie sal lekcyjnych na podawanie propozycji tematów na lekcje wychowawcze	1,2	Wychowawcy	X
Planowanie i organizowanie imprez zgodnie z harmonogramem uroczystości szkolnych	1,2,3	Wyznaczeni nauczyciele	Na bieżąco
Inicjowanie przez Samorząd Uczniowski obchodów świąt (Dzień edukacji, Mikołajki, Walentynki)	1,2,3,4	Opiekun SU	Na bieżąco
Uwzględnianie w tematyce lekcji 1, religii, godzinach wychowawczych zasad profilaktyki, sensu życia, celów życiowych ,		Nauczyciele przedmiotu, wychowawcy	Cały rok
Dyskusje na języku polskim o wzorcach osobowych w literaturze	1,2,4,	Nauczyciele polskiego	języka Cały rok
Spotkanie z policją – zajęcia na godzinie wychowawczej z wykorzystaniem alkogogli	3,	Pedagog	Wg możliwości
Alkohol droga donikąd – zajęcia z wykorzystaniem filmu na godzinie wychowawczej	3,4	pedagog	Wg planu pedagoga
Uczestnictwo w proponowanych spektaklach profilaktycznych	2,3,4	pedagog	Wg możliwości
Tematyka związana z używaniem alkoholu realizowana na lekcjach chemii bądź biologii	2,3,	Nauczyciel przedmiotu	Wg planu nauczania
Lekcje w klasie III dotyczące FAS	2,3,	pedagog	Wg planu pedagoga
Trening uczenia konstruktywnego odmawiania - klasy I	4,	pedagog	Wg planu pedagoga
Budowanie właściwego wizerunku własnej osoby,	1,4,	nauczyciele	Cały rok
Rozwijanie umiejętności bycia asertywnym i komunikowania się z innymi na zajęciach warsztatowych w ramach lekcji wychowawczych	2,3,4,	wychowawcy	Wg planu wychowawcy klasy

Praca młodzieży w Samorządzie Uczniowskim, w Szkolnym Kole Wolontariusza, Szkolnym Kole Charytatywnym „Pomóż mi”	1,2,3,4	Opiekun SU, opiekun SKW, opiekunowie koła.	Cały rok
Kontynuacja akcji „Żonkilowe pola nadziei”- dbanie o pole nadziei przy ZSE, propagowanie idei Żonkilowych pól	2	Pedagog i Beata Misiek	IX/X
Udział w akcji oddawania krwi, pozyskanie nowych członków, propagowanie możliwości stania się dawcą szpiku kostnego.	2	Opiekun PCK	XII
Działanie grup wsparcia rówieśniczego i pomocy koleżeńskiej	2,3,4	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
Dyskusje na godzinach wychowawczych dotyczące zagrożeń wynikających z palenia papierosów	2,3	wychowawcy	listopad
Wykonanie plakatów przez klasy I dotyczące szkodliwości palenia papierosów i wyrobów tytoniowych	2,3	Wychowawcy klas I	listopad
Współpraca ze Strażą Miejską i policją w celu zapewnienia wzmożonej kontroli miejsc wokół szkoły	3,	dyrektor	Cały rok
Przygotowanie przez uczniów wchodzących w zachowania ryzykowne (palenie papierosów) plakatu i 5 minutowego wykładu na temat szkodliwości palenia papierosów	4,	wychowawcy	Wg potrzeb
Poinformowanie rodziców o konsekwencjach karnych dla uczniów i rodziców w sytuacji palenia papierosów	3,	wychowawcy	wrzesień
Tematyka dotycząca narkomanii realizowana na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy oraz lekcjach biologii, chemii,	2,3,4	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotu	Wg planu
Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej na godzinach wychowawczych	2,3,4	wychowawcy	Wg planu

Indywidualne konsultacje 4, uczniów z pedagogiem i kierowanie do specjalistycznych placówek zajmujących się profilaktyką i terapią	pedagog	Cały rok
Zabezpieczenie szkoły przed 3, wnoszeniem i handlem substancjami niedozwolonymi	Dyrektor, nauczyciele dyżurujący,	Cały rok
Lekcje wychowawcze z 2,3, wykorzystaniem filmów z profilaktyki narkotykowej	wychowawcy	Wg planu
Prelekcje dla uczniów i rodziców 2,3, dotyczące cyberprzemocy – zagrożeń i konsekwencji	policeja	Wg możliwości
Realizacja zajęć w kl.I w ramach 2,3,4, programu profilaktyki uniwersalnej „Smak życia”	pedagog	Wg planu
Udział młodzieży w Olimpiadzie 2,3, Sportowo – Zdrowotnej Szkół Ponadgimnazjalnych Miasta i Powiatu Ostrowskiego „Życie bez nałogów”	Izabela Ryzinska - Dolata	Wg planu
Kształtowanie odpowiedzialności 2,3,4, za słowa użytkowników portali społecznościowych, Cyberprzemoc/ bezpieczeństwo w sieci – szkolenie RP		listopad
Procesy grupowe- rozwój grupy 2,3,4 (klasy), przyjmowanie różnych ról w klasie szkolenie RP		grudzień
Depresja wśród młodzieży – 2,3,4 szkolenie RP		II semestr
Przeprowadzenie godzin 1,4 wychowawczych w I kl. dotyczących stylu uczenia się	pedagog	Wrzesień/październik
Systematyczne informowanie 3,4 rodziców/opiekunów uczniów o ich postępach w nauce,	Nauczyciele, wychowawcy	Na bieżąco
Praca nad monitorowaniem i 3,4 poprawą frekwencji – nagrody i ranking klas zgodnie ze Statutem	Wychowawcy, pedagog	Cały rok

Realizacja na lekcjach wychowania fizycznego tematyki zdrowotnej popularyzacja sportu i aktywności w ramach zajęć dodatkowych z w-fu oraz zajęć na basenie	1,2,4,		
Metody radzenia sobie ze stresem w ramach lekcji wychowawczych	3,4,	Wychowawcy	Wg planu
Redagowanie i wydawanie szkolnej gazetki „Feniks”	2	I.Ryzińska-Dolata, G.Rachwalska M. Czaińska-Zawidzka	Na bieżąco
Redagowanie szkolnej gazetki „Feniks”. Zamieszczanie cyklu artykułów prezentujących najwybitniejszych patriotów XX wieku.		I.Ryzińska-Dolata, G.Rachwalska M. Czaińska-Zawidzka A. Burkietowicz	Na bieżąco
Akcja promująca czytelnictwo „Rozczytany Ekonomik”- zorganizowanie konkursu na najlepszego czytelnika szkoły	1,2	M. Czaińska-Zawidzka, Justyna Witek	I
Promowanie autorskiej twórczości artystycznej – poezja, muzyka, wytwory plastyczne.	1,2,3,	M. Czaińska-Zawidzka, Justyna Witek, A.Kupczyk	Cały rok
Rozwijanie przedsiębiorczości – zorganizowanie Targów Biznesu i Przedsiębiorczości – udział w warsztatach przygotowanych przez pracowników Urzędu Pracy i innych specjalistów	1,2	Koordinator Magdalena Barczak-Zmyślona	Wg harmonogramu
Szukanie sposobów zacieśniania kontaktu Rodzice-Nauczyciele-Młodzież i wspólne budowanie świata wartości. Organizowanie zebrań z Rodzicami: -kształtowanie świadomości wpływu na losy swojego dziecka w szkole - uczestnictwo rodziców w podejmowaniu decyzji ważnych dla szkoły	3,4	Wychowawcy	Wg harmonogramu
Udział przedstawicieli Rodziców	2	Dyrektor szkoły	Wg harmonogramu

w uroczystościach szkolnych

Wypowiadanie przez rodziców opinii o szkole w formie ankiet dotyczących spraw wychowawczych i profilaktyki	1,2,3,4	Wychowawcy Dyrektor szkoły Zespół wychowawczy	Na zebraniach z rodzicami
Turnieje międzyklasowe piłki nożnej, - udział zainteresowanych w SKS - Dzień sportu, promowanie osiągnięć sportowych uczniów - organizowanie zawodów sportowych (piłka koszykowa, siatkówka)	1,3	Nauczyciele w-f	Wg Planu pracy szkoły
„Promowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia” – spotkanie z uznanym lokalnym sportowcem	2,3	P. Szczepaniak	IV
Zorganizowanie Konkursu na najlepszego mundurowca szkoły – utworzenie wizerunku wzorowego mundurowca (strzelanie, tor policyjny, udzielanie pierwszej pomocy, test wiedzy o prawie, kultura osobista).	1,2	Zespół do spraw wychowawczo-profilaktycznych Koordynator Magdalena Barczak- Zmysłona, B. Mądrzak	X
Zorganizowanie Plebiscytu na tróję najbardziej odpowiedzialnych uczniów w szkole – powołanie kapituły, zgłaszanie przez nauczycieli kandydatów, rozstrzygnięcie plebiscytu.	2,3	Zespół do spraw wychowawczo-profilaktycznych Koordynator B.Misiek	Na bieżąco. Rozstrzygnięcie – w Dzień Patrona Szkoły
Zorganizowanie Święta Patrona Szkoły – kultywowanie tradycji, wychowanie do wartości	1,2,3,4	Zespół do spraw wychowawczo-profilaktycznych Koordynator M. Czaińska – Zawidzka, I. Grzesiek	Ok.19.III
Obchody świąt: Święta Odzyskania Niepodległości, Konstytucji 3-go Maja, Dnia Sybiraka, Zbrodni katyńskiej - udział sztandaru szkoły w uroczystościach powiatowych i państwowych,	1,2,3,4	Nauczyciele historii i edb Koordynator A. Burkietowicz Opiekun sztandaru	W ciągu roku.

Propozycje tematów lekcji wychowawczych – aneks.

VIII. EWALUACJA PROGRAMU:

Po okresie realizacji szkolnego programu wychowawczego przeprowadzona zostanie ewaluacja pozwalająca na oszacowanie wartości wdrożonego programu oraz wyciąganie wniosków o jego skuteczności (początek czerwca 2018).

Narzędzia ewaluacji:

- Analiza tematyki lekcji wychowawczych (dzienniki lekcyjne).
- Analiza Kart wycieczek.
- Obserwacja uroczystości i wydarzeń szkolnych (na bieżąco - notatki).
- Rozmowy z wybranymi losowo uczniami i wychowawcami klas.
- Ankiety skierowane do losowo wybranych rodziców, uczniów i nauczycieli.